

VERTROUWENSCE
KINDERMISHANDELING

nu
praak
erover

Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel

Nupraatikerover.be

Jaarverslag 2020

Inhoud

Voorwoord	3
-----------------	---

VK Brussel

Casus Hope	6
VK Brussel in 2020	8
VK Brussel in cijfers	9
VK Brussel in verbinding	18
VK Brussel in opleiding	22

Nupraatikerover.be

Woord vooraf	28
Casus Madina	30
<i>Nupraatikerover.be</i> in 2020	31
<i>Nupraatikerover.be</i> in cijfers	33
<i>Nupraatikerover.be</i> in verbinding	40
<i>Nupraatikerover.be</i> blikt vooruit	45

Dankwoord	46
-----------------	----

*Om de privacy van kinderen en hun gezinnen te garanderen werden de gegevens in casusvoorbeelden in dit jaarverslag geanonimiseerd.

Voorwoord

‘Je kan de richting van de wind niet veranderen, wel de stand van je zeilen.’ In 2020 was dit oude gezegde van toepassing toen de coronapandemie ons allen plots en onverwacht tot grote aanpassingen dwong. De coronawind blies ongenadig en trof iedereen. Hij woedde in het team van VK Brussel en richtte er op verschillende manieren schade aan. Hij trof onze Brusselse gezinnen en sommigen van hen zelfs heel hard. We verloren niet alleen ouders, maar ook de vele meldingen die intussen nog steeds binnenstromen zijn getuige van de destructieve kracht van COVID-19.

In 2020 waren we al bevreesd voor de vernietigende impact van de coronapandemie op de gezinnen. De omvang wordt echter nu -anno 2021- pas echt duidelijk. Na aanvang van de eerste lockdown vielen het aantal meldingen terug. Doordat kinderen thuis bleven van school, hadden scholen en CLB's vaak geen zicht meer op hoe het met hun leerlingen ging. Vervolgens bereikten steeds meer verontrustende berichten over kinderen in moeilijke thuissituaties van seksueel misbruik, mishandeling of verwaarlozing ons VK. De chat *nupraatikerover.be* buiten beschouwing gelaten, bleven onze meldingen bij VK Brussel in 2020 ongeveer op het niveau van het jaar voordien. In 2020 was echter niets nog hetzelfde, ook de hulpverlening niet.

De sector werd en wordt terecht geloofd om haar creativiteit, aanpassings- en doorzettingsvermogen, het inventief zoeken naar werkvormen en contactmogelijkheden met cliënten in lockdown. Niet alleen zoomen we er intussen onderling lustig op los, ook met cliënten werden de grenzen van het videobellen opgezocht. Van een ontmoeting achter een masker maakt niemand nog echt een probleem en het handen schudden aan het begin en eind van een consultatie wordt hoogstens nog vervangen door een vuistje of een elleboogje. VK Brussel had vroeger al een beperkte vorm van thuiswerk maar op aanwijzen van de overheid werd dit plots de norm. We volgden minder opleidingen en gaven er ook minder. We zijn echter snel overgeschakeld op het aanbieden van online vormingen en coaching en intussen kijkt niemand nog op als er een webinar kan gevolgd of gegeven worden en vinden we dat geregeld zelfs meer aangewezen! Met het team e-peritieven op een vrijdagnamiddag na de werkuren, 'informele' zoom-momenten ... we hebben het allemaal gedaan. Maar het is toch niet je dat! De vele omgangsvormen, de kleine elementen die maken dat we ons sociaal netwerk vorm geven, ons als team 'één' voelen, verdwenen plots grotendeels naar de achtergrond. We zetten onze zeilen zoveel mogelijk naar de wind, leerden veel bij maar verlangden intussen héél erg naar rustiger vaarwater...

Op enkele droevige uitzonderingen na, hadden wij, hulpverleners, het nog niet zo slecht. We hadden de middelen om ons aan te passen, bleven aan het werk met alle voordelen van sociale en financiële aard van dien en maken deel uit van voldoende goede familiale en vriendschappelijke netwerken. Veel van onze Brusselse gezinnen leven echter geïsoleerd, hebben niet het comfort van een goede huisvesting, een gewaarborgd inkomen, een steunend netwerk om hen heen of voldoende goede onderlinge relaties. Waar iedereen in 2020 de natuur of de eigen tuin herontdekte, zaten veel gezinnen vast in te kleine woningen, met een gebrek aan (buiten)ruimte voor de kinderen om te

spelen. De vele mooie Brussel parken waren van onschatbare waarde voor ouders en kinderen om overeind te blijven. Daarom ook is het een zegen dat men er alles aan gedaan heeft om scholen en kinderopvang open te houden. De professionals uit deze sectoren verdienen alle lof: zij hebben dit werk dikwijls in weinig comfortabele omstandigheden moeten doen.

Kind zijn ten tijde van corona was en is voor velen van hen een grote uitdaging. Een kind heeft niet de mogelijkheden om de eigen zeilen bij te zetten: het zit aan boord van een gezin en moet de gezette koers volgen. Vorig jaar zagen we bij VK Brussel voor het eerst emotionele mishandeling als meest gemelde vorm van kindermishandeling. Het ziet er naar uit dat dit in 2021 ook zo zal zijn. De chatbox *nupraatikerover.be* kreeg een recordaantal oproepen. We hebben al het mogelijke en onmogelijke gedaan om de vele oproepers kwaliteitsvol te helpen, soms ten koste van onszelf.

Ook al gaat de wind wat luwen: we maken ons zorgen over de toekomst. Het aantal meldingen in 2021 stijgt en de complexiteit ervan neemt toe. Nog nooit zagen we zoveel psychiatrische problemen in de gezinnen waar we mee werken. De jeugdhulpverlening kreunt onder de toevloed: de problemen van wachtlijsten die al lang bestaan nemen alleen nog maar toe. Hierdoor is er niet altijd voldoende hulpaanbod voorhanden en kan het juiste antwoord op de zeer complexe hulpvragen niet afdoend geboden worden. Nog te dikwijls worden deze problemen vanuit een analytisch marktdenken benaderd. Waar je je nog iets kan voorstellen bij een 'warme' doorverwijzing, is een 'warme wachtlijst' een contradictio in terminis en voor de betrokken gezinnen en kinderen een menselijk drama. Deze problematiek infecteert ook hulpverleners: als de maatschappij van hen vraagt om met kinderen, jongeren en gezinnen de moeilijke weg van beveiliging en herstel te gaan, dan hebben ook zij nood aan voldoende omkadering en zorg om deze weg tot een goed einde te brengen. Ook aan het bijzetten van de zeilen zijn immers grenzen.

Erik Van Dooren
Diensthooft VK Brussel

VK Brussel

Hope

“Hoe voelde mama zich toen jullie na ons eerste gesprek terug naar huis keerden?” vroegen we aan Hope bij het begin van het tweede gesprek. Haar mama is heel benieuwd naar haar antwoord. Hope is 12 jaar en verblijft sinds twee jaar in België. Ze groeide op in Afrika. Haar vader overleed toen ze nog heel jong was. Kort nadien vertrok moeder om geluk te zoeken in Europa. Hope werd nadien grootgebracht door de mama van haar papa, die ze heel lang enkel kende als haar mama.

Het land is in oorlog. Op school hoort ze tijdens de wiskundeles buiten de kogels fluiten. Ver weg in Brussel werkt haar echte mama als poetsvrouw en spaart ze jarenlang van haar veel te kleine loon om haar kinderen zo gauw als mogelijk te kunnen laten overkomen naar België. Ze leert hier een man kennen uit haar geboorteland, met kinderen uit een eerste huwelijk. De vraag hoe het voelt om haar eigen kleine kinderen achter te laten in Afrika snijdt door haar hart.

Op een dag heeft mama Afrika belangrijk nieuws. Vandaag komt iemand heel belangrijk op bezoek. Blijkbaar weet haar grotere broer meer. 's Avonds arriveert een fietsster in het dorp en ze stopt voor hun huis. Hope kijkt haar aan, de fietsster kijkt haar diep in de ogen. Ze vliegen in elkaars armen en er volgt een innige omhelzing. Voor Hope is alles ineens duidelijk, dit is haar echte mama.

Alleen vliegt mama terug naar Brussel, met een nog groter gemis dan voorheen, maar met belangrijk werk. Ze moet naar de Ambassade, papieren regelen, naar het ziekenhuis, DNA-tests laten doen, paspoorten laten maken.

Zonder bagage, met alleen de kleren die ze aan heeft en zonder jas arriveert Hope vanuit het warme Afrika op een kille decemberochtend op de luchthaven van Zaventem. Maar ze krijgt het warm van het weerzien van haar mama. Die heeft een winterjas bij en ze heeft ook een taxi besteld, opdat haar kinderen zeker geen kou zouden krijgen.

Nu zit Hope het tweede jaar hier op school. Ze studeert in het Nederlands. Mama spreekt hier Engels, en papa Frans. Onder elkaar spreken ze een taal waar we nog nooit over hoorden. Mama en papa willen dat ze haar uiterste best doet op school. Goed studeren is de beste garantie om het hier in België te maken. Maar het lukt niet zo goed. Als ze veel beter haar best doet, komt lezen wel goed, denken ze thuis. Niemand lijkt te beseffen dat haar inspanningen niet opbrengen.

Hope doet alles wat ze kan om mama te tonen hoe graag ze haar ziet. Wat ze van Hope verwacht betekent niets in vergelijking met de inspanningen die mama gedaan heeft om Hope van een veel betere toekomst te verzekeren, denkt mama. Hope moet daar wat meer respect voor opbrengen denkt papa en zijn zoon doet zijn best om Hope beter te doen luisteren.

Op school vertelt een vrolijke Hope over geweld door papa en broer. Slaan, met de stok, met de riem. Ze is goed voor alle vuile werk.

En dan moeten ze samen naar het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. Als we vragen naar het waarom van hun komst kan niemand daar iets zinnigs over zeggen. Maar ze vertellen ons samen graag het verhaal van Hope, waarbij we stilstaan bij ieders stuk van dit verhaal. Dat is soms pijnlijk, maar dat geeft niet. Aan het eind vragen we of ze het boeiend vinden om hierover te praten en om een volgende keer terug te komen. Allen knikken zonder verpinken ja.

“Happy”, antwoordt hope op mijn vraag bij het begin van het tweede gesprek. We kijken naar mama en vragen of dat klopt. Mama straalt en bevestigt. “Mogen we ook weten waarom?” vragen we haar?
“Omdat ik weet dat ik niet bang moet zijn dat jullie mijn kind zullen afpakken”, antwoordt ze vastberaden.

Johan Galle

VK Brussel in 2020

Team VK Brussel

• Erik Van Dooren	Directeur
• Johan Deneyer	Ondersteunend management assistent
• Anja Ringoot	Ondersteunend management assistent
• Vigdis Vanbeselaere	Vertrouwensarts
• Johan Galle	Maatschappelijk assistent
• Goedeke Keymolen	Maatschappelijk werker
• Eden Venneman	Maatschappelijk werker
• Karolien François	Orthopedagoog
• Stefanie De Meyer	Psycholoog
• Karolien De Ruyck	Psycholoog
• Kayla Depestel	Psycholoog
• Yasmina El Amrani	Psycholoog
• Ilse Van Campenhout	Psycholoog
• Evi Verdoodt	Psycholoog
• Matthijs Waumans	Psycholoog
• Rienske Geens	Stagiaire psycholoog

Bestuursleden en Algemene Vergadering (AV)

- Prof. Dr. Yvan Vandenplas (voorzitter) – Bestuur en AV
- Dr. Jan Schots (ondervoorzitter) – Bestuur en AV
- Prof. Dr. Christiaan Schotte (secretaris) – Bestuur en AV
- Dhr. Filip Sans (penningmeester) – Bestuur en AV
- Mevr. Monica Minner – Bestuur en AV
- Mevr. Lieve Pellens – Bestuur en AV
- Mevr. Katelijne Delmal – Bestuur en AV
- Prof. Dr. Frank Van Holen – Bestuur en AV
- Dr. Gerlant van Berlaer – Bestuur en AV
- Prof. Dr. Johan Vanderfaeillie – Bestuur en AV
- Prof. Dr. Helmut Loeb - AV
- Mevr. Sonia De Pauw - AV
- Dr. Bea Verbeeck - AV
- Prof. Dr. Em. Benjamin Van Camp - AV

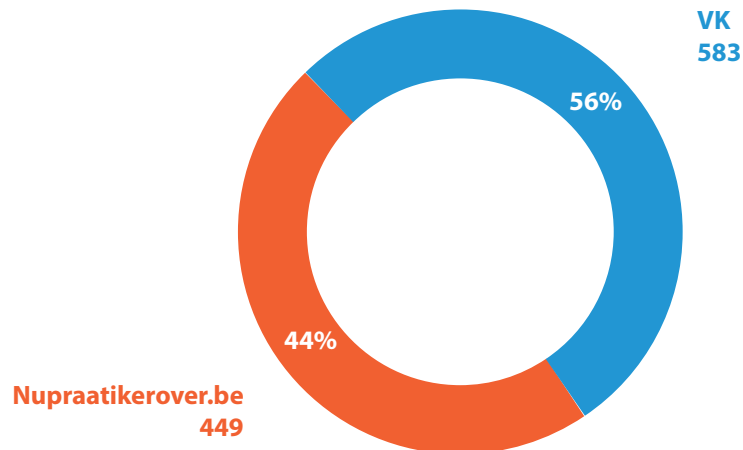

VK Brussel in cijfers

In 2020 werden bij VK Brussel **1032 meldingen** geregistreerd. 44% hiervan zijn 449 registraties van unieke chatoproepers bij *Nupraatikerover.be*. Zij kwamen chatten over seksueel misbruik, kindermishandeling of verwaarlozing bij zichzelf of – eerder uitzonderlijk - bij een (andere) minderjarige waarover zij zich zorgen maakten. Van deze 1032 meldingen betreft 56% de 583 vragen om advies, probleemgebonden hulpverlening of onderzoek maatschappelijke noodzaak die bij VK Brussel gedaan werden in situaties waarbij een of meer kinderen (vermoedelijk) slachtoffer waren van kindermishandeling, verwaarlozing of seksueel misbruik.

Aantal meldingen bij VK Brussel	N	%
VK	583	56
<i>Nupraatikerover.be</i>	449	44
Totaal:	1032	100

AANTAL MELDINGEN

In de hiernavolgende cijfers worden de meldingen van *Nupraatikerover.be* niet meegerekend. Voor de cijfers van de chatbox verwijzen wij graag naar het jaarverslag van *Nupraatikerover.be* dat u verder vindt.

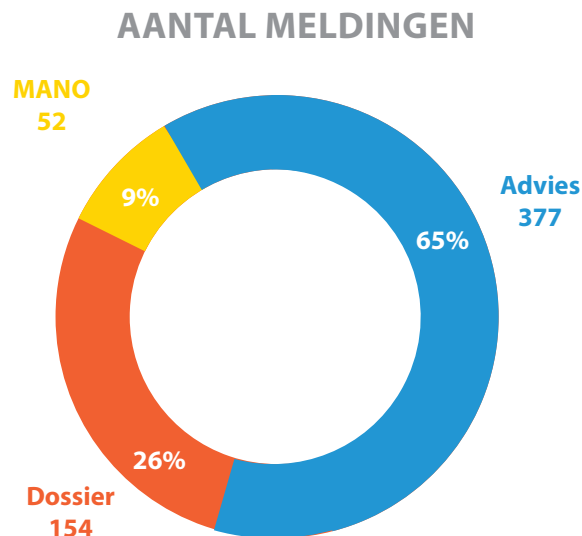

Meldingen in beeld

Van de **583 meldingen** die bij VK Brussel werden geregistreerd waren 65% adviesvragen (ADVIES). Dit betekent dat iemand die professioneel betrokken is op een minderjarige of zijn gezin advies vraagt over een situatie van (vermoedens van) kindermishandeling. De adviesvragen betreffen vragen over de inschatting van de ernst, de aanpak, de nood aan hulpverlening, de nood aan een doorverwijzing naar het VK... Hierin zien we de realisatie van artikel 32 van het decreet IJH dat stelt dat 'de jeugdhulp' individuele jeugdhulpaanbieders ondersteunt in het omgaan met verontrustende situaties.

De overige 35% van de meldingen betreft actieve hulpverlening door het VK aan een gezin. Hierbij staan de contacten met de cliënten - de minderjarige en zijn gezin - voorop. Doel is een inschatting te maken van de situatie om vervolgens samen met de gezinsleden tot een aanpak te komen om kindermishandeling te stoppen en de veiligheid in het gezin te maximaliseren. Bij 26% van de meldingen werd het probleemgebonden hulpaanbod van het VK aangesproken (DOSSIER) en 9% van de meldingen betrof een aanvraag voor een onderzoek maatschappelijke noodzaak (MANO), waarvan ook een aanmelding via de Brusselse Ordonnantie.

Aantal meldingen	N	%
Advies	377	65
Dossier	154	26
MANO	52	9
Totaal:	583	100

Kinderen in beeld

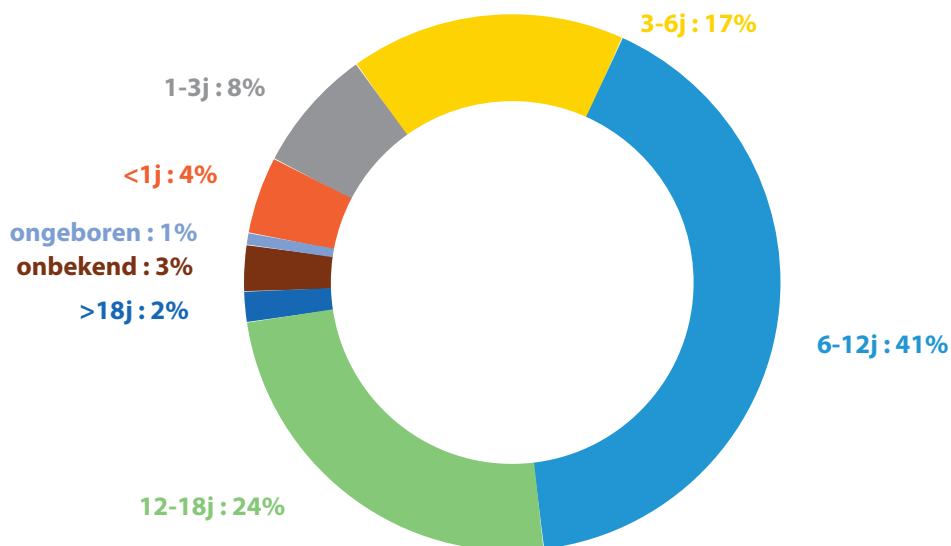
In 2020 werden bij VK Brussel **822 kinderen** gemeld. Onder hen waren 397 meisjes (48%) en 367 jongens (45%). Van 7% (58 kinderen) was het geslacht onbekend. Dit laatste kan het geval zijn bij adviesvragen en ook bij de 6 meldingen over ongeboren kinderen (zie verder).

De grootste leeftijdsgroep zijn kinderen met een lagere-schoolleeftijd, dus tussen 6 en 12 jaar oud (41%). De tweede grote groep zijn de adolescenten tussen 12 en 18 jaar (24%), gevolgd door de kleuters tussen 3 en 6 jaar (17%). Van de gemelde kinderen wordt 12% omwille van hun erg jonge leeftijd extra kwetsbaar geacht voor mishandeling: met name 64 kinderen (8%) waren tussen 1 en 3 jaar oud en 37 kinderen jonger dan een jaar (4%).

Aantal kinderen per leeftijdscategorie:	N	%
ongeboren	6	1
0-1 j	37	4
1-3	64	8
3-6	136	17
6-12	340	41
6-9	174	
9-12	166	
12-18	200	24
12-15	122	
15-18	78	
18 en ouder	17	2
onbekend	22	3
Totaal:	822	100

LEEFTIJD VAN DE GEMELDE KINDEREN

Mishandeling in beeld

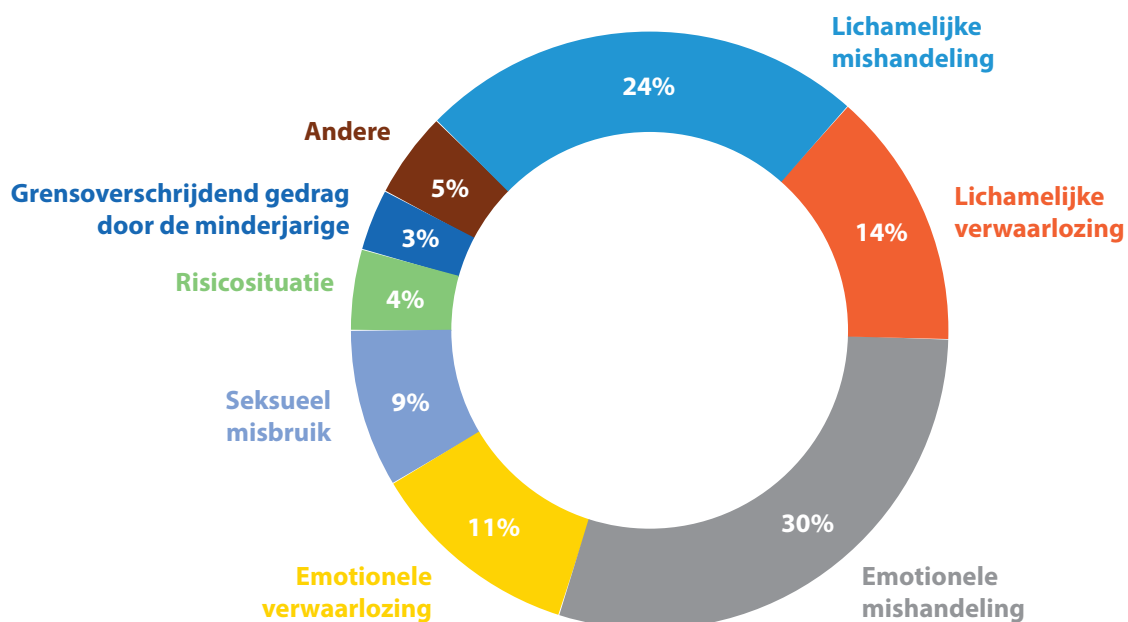
In onderstaande grafiek worden het aantal kindregistraties per vorm van mishandeling weergegeven. Het gaat hierbij om de vorm van mishandeling die voor de melder op de voorgrond staat, niet om de inschatting of interpretatie van het VK-team. Het is waarschijnlijk dat er in deze meldingen nog andere vormen van mishandeling aanwezig zijn: bijvoorbeeld naast lichamelijk geweld ook emotionele mishandeling. Deze cijfers beperken zich echter tot de mishandeling die de melder vooropstelt. Daarnaast gaat het niet over unieke kinderen, maar over de verschillende kindregistraties. Enkele kinderen werden meermaals gemeld, vandaar dat het totaal van deze tabel hoger is dan het aantal unieke kinderen.

De in 2020 meest gemelde vorm van mishandeling is emotionele mishandeling (30%). Er waren 261 registraties met emotionele mishandeling als de belangrijkste problematiek. Dit is opmerkelijk, gezien de voorbije jaren stevast lichamelijke mishandeling de meest gemeld problematiek was. Lichamelijke mishandeling was in 2020 de tweede grootste categorie (24%), waarbij 213 kindregistraties werden gedaan. De derde meest gemelde vorm is lichamelijke verwaarlozing (14%), gevolgd door emotionele verwaarlozing (11%) en seksueel misbruik (9%). Onder de categorie "Andere" werden kinderen geregistreerd die gemeld werden met een onduidelijke problematiek, een andere problematiek dan mishandeling of kinderen die kampen met een verwerkingsproblematiek ten gevolge van mishandeling, verwaarlozing of misbruik.

Aantal kindregistraties per gemelde vorm van mishandeling:	N	%
Lichamelijke mishandeling	213	24
Lichamelijke verwaarlozing	121	14
Emotionele mishandeling	261	30
Emotionele verwaarlozing	98	11
Seksueel misbruik	73	9
Risicosituatie	37	4
Grensoverschrijdend gedrag door de minderjarige zelf	30	3
Andere	42	5
Totaal:	875	100

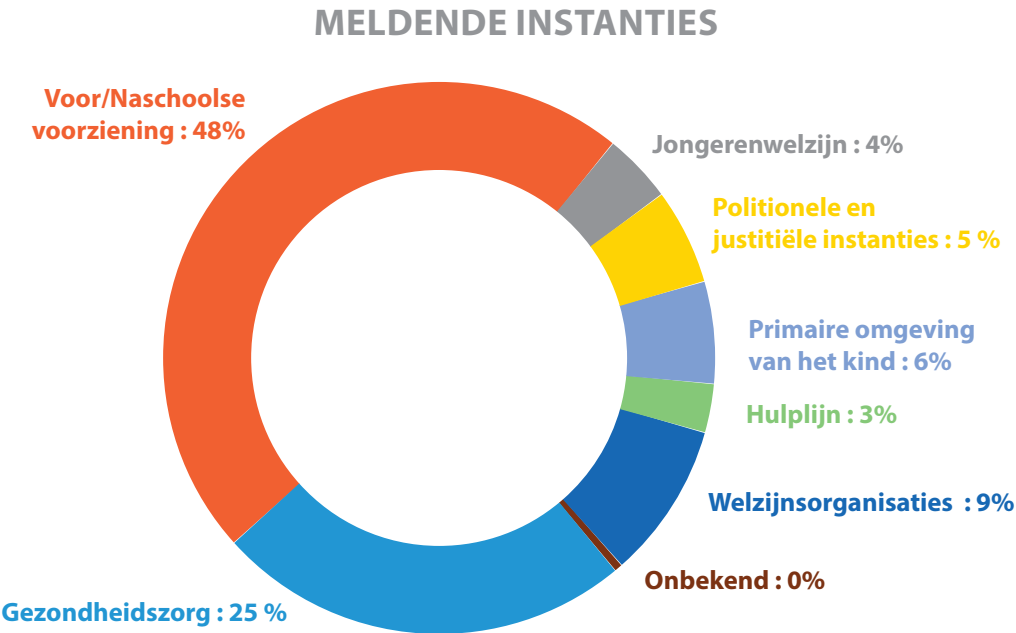
VORMEN VAN MISHANDELING

Melders in beeld

In onderstaande tabel worden het aantal meldingen per meldende instantie weergegeven.

Aantal meldingen per instantie:	N	%
(Voor/Na)schoolse voorziening	277	48
Gezondheidszorg	143	25
Welzijnsorganisaties	54	9
Primaire omgeving van het kind	35	6
Politionele en justitiële instanties	32	5
Jongerenwelzijn	24	4
Hulplijn	16	3
Onbekend	5	0
Totaal:	583	100

De meeste meldingen bij VK Brussel in 2020 werden gemaakt door de schoolse voorzieningen. Met 277 meldingen, maakten zij 48% van het totale aantal meldingen. Dit is een stijging van 8% ten opzichte van vorig jaar. Daarbij komen de meeste meldingen van de CLB's (230 meldingen), waarmee zij instaan voor 39% van de meldingen bij VK Brussel. Andere melders binnen deze categorie zijn: kinderdagverblijven, gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, buitenschoolse voorzieningen en vrije tijdsorganisaties.

25% van de meldingen, namelijk 143, werden gemaakt door organisaties binnen de gezondheidszorg. Daarvan werden 66 meldingen (11% van het totale aantal meldingen) gemaakt vanuit UZ Brussel. 27 meldingen werden gemaakt door Kind en Gezin (5%) en 11 door Centra Geestelijke Gezondheidszorg (2%). Andere actoren binnen de gezondheidszorg zijn huisartsen en wijkgezondheidscentra, (privé) therapeuten, medische en paramedische zorgverstrekkers...

9% van de meldingen werden gemaakt vanuit welzijnsorganisaties. Hieronder vallen bijvoorbeeld CAW, hulpverlening aan personen met een beperking, centra voor vluchtelingen, CKG, andere vertrouwenscentra en buitenlandse hulpverlening...

Van het totale aantal meldingen werd 6% gedaan door betrokkenen uit de primaire omgeving van het kind. Van deze 35 meldingen werden er 22 door de moeders van de betrokken kinderen gedaan en 7 door betrokken niet-inwonenden uit de omgeving van het kind. Andere meldingen werden gemaakt door vaders (3) en de kinderen zelf (3).

Bij de politionele instanties (5% van de meldingen) werden 29 meldingen van de 32 gemaakt door het parket.

Door Jongerenwelzijn werd 4% van de aanmeldingen gedaan. De meeste (14) door voorzieningen voor plaatsing en begeleiding binnen Integrale Jeugdhulp, andere door niet-residentiële hulpverlening binnen Integrale Jeugdhulp en door het Crisisnetwerk.

MANO

In 2020 werden **112 aanvragen voor een onderzoek maatschappelijke noodzaak** (MANO) ingediend bij VK Brussel (gebundeld in 52 meldingen), waarvan 1 aanvraag binnen de Brusselse ordonnantie. Deze aanvragen gaan telkens over één kind, maar er kunnen gelijktijdig verschillende aanvragen zijn voor meerdere kinderen uit één gezin. Het onderzoek gaat na of er sprake is van verontrusting in de opvoedingssituatie, of er hulpverlening geboden dient te worden en of vrijwillige hulpverlening mogelijk is.

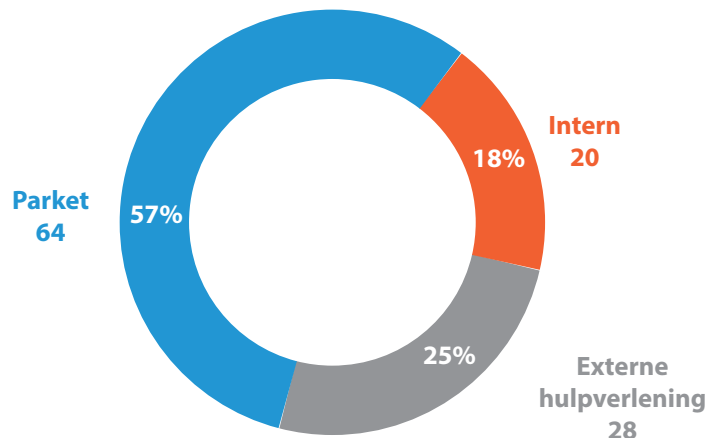
57% van de aanvragen werd gedaan door het parket. Het parket stelt de vraag naar een onderzoek maatschappelijke noodzaak bij één van de twee gemandateerde voorzieningen (VK of OCJ) wanneer zij op de hoogte gebracht worden van een (mogelijk) verontrustende opvoedingssituatie en wanneer zij willen laten onderzoeken of het bieden van vrijwillige hulpverlening noodzakelijk en mogelijk is. De vragen aan VK Brussel betreffen verontrusting over kindermishandeling, verwaarlozing en/of seksueel misbruik. Van de 64 aanvragen die door parket gedaan werden, kaderde één aanvraag binnen de Brusselse ordonnantie.

25% van de aanvragen werd ingediend door partners in de (jeugd)hulpverlening die er binnen een vrijwillige samenwerkingsrelatie met de ouders of het kind/de jongere niet meer in slagen de nodige hulp te bieden in verontrustende opvoedingssituaties. De meeste aanvragen (19) werden gedaan door CLB.

In 18% van de gevallen betreft het een interne aanvraag voor een onderzoek maatschappelijke noodzaak. Dat betekent dat het VK binnen zijn probleemgebonden hulpverlening zelf op de grenzen van vrijwillige samenwerking met de gezinsleden botst en dat er wordt overgegaan naar een onderzoek om de noodzakelijkheid van hulpverlening en de mogelijkheid tot vrijwillige samenwerking te onderzoeken.

AANMELDERS MANO

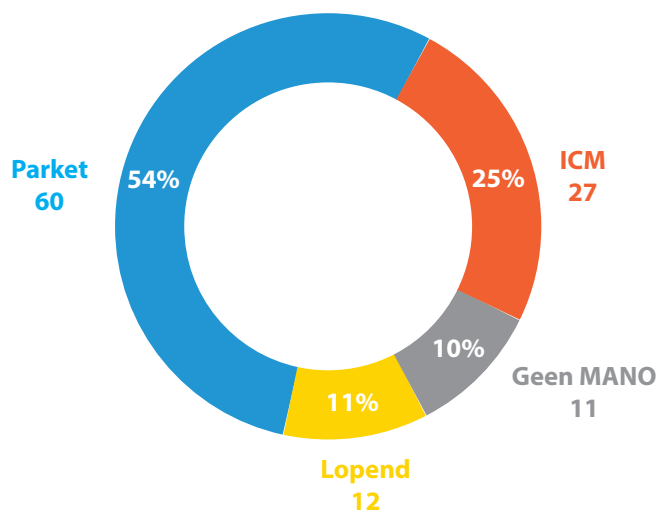
Van twee situaties werd ingeschat dat zij beter onderzocht en opgevolgd werden door OCJ of door Franstalige hulpverlening (SAJ). Hier werd het onderzoek MANO niet gevoerd.

In 11 situaties werd een onderzoek gevoerd, waarna besloten werd dat er geen sprake was van maatschappelijke noodzaak. 27 onderzoeken leidden tot het besluit dat er sprake was van maatschappelijke noodzaak en dat verdere hulpverlening binnen een vrijwillig kader mogelijk was, waarbij er dus casemanagement volgde (ICM). In 60 gevallen werd de verontrusting overgemaakt aan het parket. Dit gebeurt wanneer de gezinsleden niet bereid zijn deel te nemen aan het onderzoek, wanneer zij de voorgestelde hulpverlening na het gevoerde onderzoek weigeren of wanneer zij de verdere opvolging of hulpverlening binnen casemanagement afbreken. 12 onderzoeken waren nog lopende op het moment van registratie van de cijfergegevens, waardoor er nog geen besluit was.

Output MANO:	N	%
Geen maatschappelijke noodzaak	11	10
Casemanagement	27	25
Parket	60	54
Lopend onderzoek	12	11
Totaal:	110	100

OUTPUT MANO

VK Brussel in verbinding

Regionaal overleg en samenwerkingsverbanden

Samen Onderweg Naar Jeugdhulp Anders (SONJA ERTEEJEE)	1 gezin, 1 plan. Samenwerkingsverband van Brusselse jeugdhulpactoren dat rechtstreeks toegankelijke hulp biedt aan gezinnen vanuit wraparound-model.
Bru-Stars	Brussels tweetalig netwerk geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren dat uitgaat van de noden van kinderen en jongeren met psychische of psychiatrische problemen en hun context. Betrokken sectoren en organisaties zijn o.a. onderwijs, geestelijke gezondheidszorg, VK...
Casuscoördinatie/ ketenaanpak	Intersectorale samenwerking (parket, politie, hulpverlening) inzake de aanpak van intrafamiliaal geweld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
Werkgroep complexe echtscheidingen	Werkgroep van partnerorganisaties uit de Brusselse jeugdhulp gericht op betere en afgestemde hulpverlening in casussen van complexe scheidingen tussen ouders.
Stuurgroep Gezinsondersteuning Ketjes BXL	Innovatieve outreachende hulp aan in Brussel verblijvende gezinnen met zeer jonge kinderen die onder de radar blijven van hulpverlening en die initieel zelf geen hulpvraag stellen.
Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ)	Overlegplatform dat toezicht houdt op het regionale jeugdhulplandschap, om het jeugdhulpaanbod te inventariseren, analyseren, remediëren en verbeteren en beleidsaangevingen te formuleren.
Crisisnetwerk IJH	Brussels Nederlandstalig netwerk dat instaat voor de aanpak van crisissituaties van minderjarigen binnen hun context.
Stuurgroep Zorggarantie	Aansturing Werf 2
Adviesraad Gezin VGC	In 2020 traden we toe tot dit VGC-orgaan dat zich richt op initiatieven die opgroeien in Brussel op tal van manieren ondersteunt.
I.T.E.R.	Sectoroverleg waarin het perspectief en hulpverlening aan daders en plegers centraal staat. Het VK zetelt in dit overleg om ook het perspectief van het slachtoffer en de hulpverlening aan slachtoffers in de verf te zetten.

Arrondissementele Subraad Kindermishandeling	Semestrieel overleg tussen jeugdhulpverleners, jeugdparket en politie dat uitnodigt tot intervisie, deskundigheidsbevordering en afstemming betreffende de aanpak van kindermishandeling. Beurtelings voorgezeten door het jeugdparket, OCJ en VK.
Afstemmingsoverleg OSD	Het VK heeft met deze twee partners, Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) en Sociale Dienst Jeugdrechtbank (SDJ), vele raakvlakken. In dit jaarlijks overleg wordt efficiënte en effectieve afstemming besproken.
Stuurgroep Zorgcentra Seksueel Geweld (ZSG)	Evalueren en verbeteren van het federale ZSG-model en inbedden in het reeds bestaande hulpverleningslandschap.
Stuurgroep 1712	1712 is een samenwerkingsverband van de CAW's en de VK's om hulpvragen van burgers inzake geweld en misbruik, dus ook kindermishandeling, op te nemen. Katrien Van Loon, directie VK Limburg, vertegenwoordigt ons in de stuurgroep.
CLB	Tweejaarlijks overleg tussen Triptiek (de drie Brusselse CLB-koepels) en het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. In 2020 waren er geregelde afstemmingsmomenten i.k.v. corona-crisis.

Casusgebonden samenwerking en afstemming

VK in huis bij het CLB	Maandelijks casusbespreking ter plekke bij de drie Brusselse CLB-koepels. Anonieme bespreking van verontrustende situaties, met telkens een bepaald thema als leidraad.
UZ Brussel	Wekelijks overleg rond casussen van het ziekenhuis, die door de betrokken zorgverleners ingeschat werden als mogelijke situaties van kindermishandeling. Daarbij wordt geëvalueerd welke hulpverlening eventueel gepast is en of het VK betrokken dient te worden.
Gezinsondersteuning Ketjes BXL	Trimesteriële casusbespreking bij het team van Gezinsondersteuning Ketjes BXL over casussen waarbij sprake is van kindermishandeling of -verwaarlozing en waarbij vrijwillige samenwerking in het gedrang is.
CLB-artsen	Overleg tussen de vertrouwensartsen en de CLB-artsen over CLB-casussen met medische insteek met betrekking tot kindermishandeling.
Zorgtafels Zorggarantie Brussel	Overlegplatform binnen regio Brussel in het kader van Werf 2 met als doel om aan de hand van casusoverleg de zorggarantie voor jonge kinderen te bewerkstelligen. VK Brussel is vaste partner op deze zorgtafels.

Intervisie

Link	Intervisie tussen de Brusselse Nederlandstalige jeugdhulpverleners uit integrale jeugdhulp en geestelijke gezondheidszorg. De casussen betreffen hoofdzakelijk minderjarigen met een residentiële plaatsing binnen de integrale jeugdhulp. Beide gemandateerde voorzieningen nemen deel aan Link.
Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag bij Jongeren (SGGJ)	Intervisie en uitwisseling van good practices rond het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag bij jongeren tussen jeugdhulpverleners uit Vlaanderen.
Brusselse Intervisie voor Kinderen en Adolescenten (BIKA)	Intervisiegroep voor jeugdhulpverleners die zeven keer per jaar samenkomt. Sinds 8 jaar vervult VK Brussel het voorzitterschap.

Sensibilisering

Kinderopvang en buitenschoolse opvang	Permanent aanbod van vorming, consult en ondersteuning aan initiatieven kinderopvang en buitenschoolse opvang met als doel de detectie en aanpak van verontrusting binnen de thuissituatie. Hierbij wordt het Stappenplan voor Kinderopvang aangeboden als leidraad.
Lagere scholen	Permanent aanbod van de sensibiliseringscampagne "De kracht van de leerkracht" met als doel het aanscherpen van de detectie van kindermishandeling bij de Brusselse Nederlandstalige basisschool-leerkrachten alsook het promoten van de ontwikkeling van een aanpak rond verontrustende situaties.
Gezondheidszorg Brussel	Aanbod naar huisartsen en specialisten voor kennismaking met VK, alsook casusbespreking.
Opgroeien in Brussel (VGC)	Het VK maakt deel uit van het permanent vormings- en coachingsaanbod "Opgroeien in Brussel" van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor professionals die een zorgaanbod bieden naar kinderen en gezinnen. Het aanbod bestaat zowel uit cursussen, groepsbegeleiding als ondersteuning op maat.

Vertrouwenscentra Kindermishandeling / VECK

Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK)	Er is een nauwe betrokkenheid van alle vertrouwenscentra op het VECK: zij vormen de bestuursraad. Het Expertisecentrum heeft een aantal overkoepelende opdrachten (bijv. aansturen werkgroepen) en vormt vanuit de VK de spreekbuis naar beleid en breed publiek. Het VECK zetelt op hetzelfde adres als VK Brussel.
Vormingscel	Werkgroep met vertegenwoordiging van elk VK met als opdracht gezamenlijke vorming gestalte te geven. Jaarlijks weerkerende opdrachten zijn de VK-teamdag en de opleidingscyclus voor nieuwe medewerkers.
Kwaliteitscel	Werkgroep met afvaardiging vanuit elk VK waarbij de kwaliteit van onze werking permanent wordt geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.
Werkgroep E-dossier	Werkgroep met afvaardiging van elk VK waarin het elektronisch dossier wordt geëvalueerd en verbeterd. Tevens wordt de rapportage van zowel K&G als de VK's inzake cijfergegevens op elkaar afgestemd. In 2020 investeerde de werkgroep in het bijzonder in het ontwerpen van een nieuw digitaal dossier en maakten we deel uit van de stuurgroep van dit belangrijke maar tijdrovende project.
Werkgroep Website	Werkgroep met afvaardiging van elk VK waarin de website van de VK's opgemaakt, geüpdatet en opgevolgd wordt.
Werkgroep Cliëntparticipatie	Werkgroep met afvaardiging van elk VK waarin wordt gekeken hoe participatie van de cliënten (zowel kinderen, jongeren als ouders) gemaximaliseerd kan worden, o.a. om zo tot een betere samenwerkingsrelatie te komen.
Werkgroep Vertrouwensartsen	Werkgroep van de vertrouwensartsen van de verschillende VK's met als doel intervisie en formuleren van aanbevelingen over medische aanpak van kindermishandeling naar beleid.
Werkgroep Kindreflex	Werkgroep met afvaardiging vanuit elk VK, aangestuurd vanuit het VECK, die vormingen organiseert om de implementatie van de Kindreflex in de hulpverlening aan volwassenen te introduceren en te implementeren. De Kindreflex heeft tot doel hulpverleners te stimuleren om met hun volwassen cliënten in gesprek te gaan over het thema 'ouderschap', om verontrustende gezinssituaties te detecteren en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.
Werkgroep Traumasensitief hulpverleners	Werkgroep met afvaardiging van elk VK waarin wordt gestreefd naar uitbreiding van kennis rond traumasensitief hulpverleners en het invoeren van deze kennis in de dagelijkse praktijk van de VK-werking.

VK Brussel in opleiding

GEGEVEN VORMINGEN

CLB

Data	Thema	Aan	Door
20.02 + 27.03 + 28.04 + 29.05 + 18.06 + 29.06 + 22.10 + 24.11 + 01.12 + 15.12	VK in huis bij CLB: intervisie	CLB Pieter Breughel	Matthijs Waumans Karolien De Ruyck Stefanie De Meyer
19.02 + 29.04 + 13.05 + 17.06 + 29.06 + 19.10 + 30.11 + 14.12	VK in huis bij CLB: intervisie	CLB GO + CLB-N	Matthijs Waumans Karolien De Ruyck Stefanie De Meyer
07.10 + 12.10 + 14.10	VK in huis bij CLB: vorming voor nieuwe CLB-medewerkers	CLB Pieter Breughel	Matthijs Waumans Karolien De Ruyck Stefanie De Meyer

Kinderopvang (KO) en Buitenschoolse opvang (IBO)

Data	Thema	Aan	Door
17.02	Opgroeien in Brussel (VGC): Detectie en aanpak van verontrusting in de thuissituatie	Medewerkers en leidinggevende IBO De Puzzel	Evi Verdoodt
20.03	Opgroeien in Brussel (VGC): Detectie en aanpak van verontrusting in de thuissituatie	Medewerkers en leidinggevenden KO De Lentebloempjes	Evi Verdoodt
18.06 + 15.10	Verontrusting in de kinderopvang: supervisie	Trainers uit de KO	Evi Verdoodt
29.10 + 19.11	Opgroeien in Brussel (VGC): Aanpak van verontrusting in de thuissituatie	Medewerkers en leidinggevenden KO	Evi Verdoodt

Hoger onderwijs

Data	Thema	Aan	Door
13.02	Klinische topics geneeskunde: Failure to thrive	2e Master Geneeskunde VUB	Vigdis Vanbeselaere Karolien De Ruyck
31.03	Inleiding kindermishandeling en werking VK	1e Bachelor Psychologie VUB	Vigdis Vanbeselaere
04.05	Inleiding kindermishandeling en werking VK	Studenten BaNaBa Pediatrische verpleegkunde Erasmus Hogeschool	Vigdis Vanbeselaere
23.11 + 30.11	Spreeken met gezinnen over kindermishandeling	3e Master Psychologie VUB	Evi Verdoodt
01.12	Kindermishandeling	3e bachelor leerkrachten LO + bio-esthetiek Erasmus Hogeschool	Matthijs Waumans

Varia

Data	Thema	Aan	Door
05.03	Kindreflex	Afdeling Psychiatrie van UZ Brussel	Karolien De Ruyck
15.05 + 14.10	Kindermishandeling en VK	Studenten	Matthijs Waumans
15.09	Kindermishandeling en VK	Brusselse huisartsen	Vigdis Vanbeselaere

GEVOLGDE VORMINGEN

Data	Thema	Door	Wie
07.01 + 21.01 + 04.02 + 18.02 + 03.03 + 17.03 + 31.03 + 21.04 + 05.05 + 19.05 + 02.06 + 16.06 + 30.06 + 08.09 + 15.09 + 06.10 + 20.10 + 10.11 + 20.11 + 04.12 + 18.12	Opleiding Systeemtheoretische psychotherapie	Interactie-Academie	Karolien De Ruyck
05.05	Generatie Z: inzicht in de jongere van nu	De Ambrassade	Stefanie De Meyer
18.09	Hoogconflictueus ouderschap	Vormingscel	Vigdis Vanbeselaere, Johan Galle, Stefanie De Meyer, Matthijs Waumans, Eden Venneman
13.10	Dissociatieve identiteitsstoornissen	Suzette Boon	Voltallig team
15.10	Participatiekompas jeugdhulp		Yasmina El Amrani
23.10	De complexiteit van ouderverstoting. Het perspectief van de familierechter.		Karolien François
23.10	Een voorstelling van het Belgisch model van de Zorgcentra na Seksueel Geweld	Zorgcentra na Seksueel Geweld / Instituut voor Gelijkheid van Mannen en Vrouwen	Karolien François, Yasmina El Amrani, Vigdis Vanbeselaere, Rienske Geens
19.11	Huiselijk geweld	Logacom	Stefanie De Meyer

19.11	Relationele continuïteit verankeren in de jeugdhulp? Graag, maar hoe?	Contactcomité van Organisaties voor Jeugdzorg	Rienske Geens
26.11	VK-dag: De VK-hulpverlener onder hoogspanning, een hardnekkige kwaal?!	Vormingscel	Voltallig team

Nupraatikerover.be

Woord vooraf

Het jaar 2020 samenvatten in enkele alinea's is een onbegonnen opdracht, ook voor de werking van *Nupraatikerover.be*. In dit jaarverslag schetsen we de grote lijnen van dit bijzondere jaar. Meer dan ooit werd er gebruikt gemaakt van online hulpverlening. We konden met onze chatwerking terugvallen op ons basismodel, opgebouwde ervaring en reeds opgezette samenwerkingen. En toch moesten we flexibeler zijn dan ooit, de vraag was immers zeer groot en divers. Bij de start van de coronacrisis besliste het team snel om de openingsuren sterk uit te breiden. We wilden er meer dan ooit zijn voor jongeren die geconfronteerd werden met seksueel geweld, mishandeling of verwaarlozing. Nooit voerden we meer chatgesprekken dan in april 2020. Op de chat zagen we al snel de impact van de coronamaatregelen op jongeren; geweld binnen de gezinnen nam toe, jongeren vertoonden meer traumasymptomen en hulpverlening was initieel niet altijd even bereikbaar voor jongeren. We merkten dat hulpvragen duidelijker, sneller en dringender gesteld werden door jongeren.

Meer dan eens stelden oproepers ons de vraag onmiddellijk in te grijpen en mee voor beveiliging te zorgen.

Andere hulplijnen zagen een vergelijkbare tendens, vrijwilligers en professionele hulpverleners werden geconfronteerd met zwaar verontrustende verhalen. We bundelden de krachten met o.a. Awel en Child Focus en zetten samen een campagne op gericht naar jongeren in 'hun kot'. We ondersteunden andere hulplijnen door inhoudelijk mee na te denken over casussen door middel van supervisies en opleidingen. Het afsprakensysteem binnen de software werd verder uitgewerkt, zodat verschillende lijnen onmiddellijk een afspraak bij *Nupraatikerover.be* aan de oproeper kunnen meegeven.

We leerden als team ook opnieuw het belang van zelfzorg en zorg voor elkaar. Al jaren is dit een kracht van VK Brussel en *Nupraatikerover.be*. Door het vele thuiswerk, de online teamvergaderingen en de drukke periode was dit niet steeds evident. Werken voor *Nupraatikerover.be* brengt met zich mee dat je tijdens avonduren én vanuit je thuiscontext aan de slag gaat met verontrustende verhalen. Dit vraagt dan ook een gedegen omkadering met de nodige aandacht voor de impact van dit werk op ieder van ons. Dat zijn we niet alleen aan onze oproepers, maar ook aan onszelf verschuldigd.

Er werden in 2020 een aantal projecten gefinaliseerd die al langer op de planning stonden; de website werd volledig hernieuwd, er werd een vorming uitgewerkt rond chathulp aan jongeren in verontrustende situaties en de eerste masterproef gericht op de chatwerking werd ingediend. We kijken uit naar het realiseren van nieuwe projecten in 2021 om onze doelgroep nog meer en beter te bereiken en meer kwetsbare jongeren naar de chat te leiden.

Ik bedank graag de collega's van het chatteam voor hun volgehouden inzet van het afgelopen jaar. Zonder de steun van de 'niet-chatters' binnen VK-Brussel zouden we dit aanbod niet kunnen bolwerken en volhouden, ook aan hen een grote dankjewel. Tot slot gaat onze dank uit naar de diensten én vooral naar de oproepers die ons hun vertrouwen geven.

Ilse Van Campenhout
Coördinator *Nupraatikerover.be*

Madina

Enkele dagen na de eerste lockdown, ten gevolge van COVID-19, neemt Madina contact op met *Nupraatikerover.be*. Ze is 14 jaar en voelt zich momenteel “slechter dan slecht”. Op een schaal van 0 tot 10 geeft ze zichzelf -3, ze spreekt van zelfmoordgedachten ten gevolge van een conflictueuze echtscheiding en intrafamiliaal geweld.

In het eerste chatgesprek brengt ze haar verhaal: *“Ik denk dat het begon toen ik een jaar of 6 was. Mijn ouders kregen vaak ruzie met elkaar, er werd veel geroepen thuis en ze uitten hun frustratie soms op mij. Mijn vader door te slaan tegen mijn hoofd en mama hetzelfde maar ik heb een herinnering dat ze mij eens schopte omdat ik 's ochtends niet snel genoeg was om me aan te kleden. Het slaan viel wel mee, dat had ik liever dan het andere ... Mijn mama schreeuwde heel luid en geregeld op me, ze zegt dan dingen en die doen veel meer pijn, zoals dat ik niets waard ben. Er is nu nog veel meer aan de hand, vier jaar geleden is mama uit het niets vertrokken. Ze zitten sindsdien nog altijd in een vechtscheiding, en dat is zo vermoeiend. Mama schreeuwt nog heel veel op mij en papa slaat soms nog ... Ze zeggen ook voortdurend super slechte dingen over elkaar, ik weet niet meer wie ik moet geloven.*

Ik voel me helemaal alleen in een huis waar ik elke dag nog meer pijn krijg. Ik kan dit echt niet meer aan, de laatste dagen wordt het erger en erger. Ik wil hier weg. Nu kan ik zelfs niet meer naar school.”

Madina's hulpkreet vormt de start van haar chattraject bij *Nupraatikerover.be*. In totaal heeft één chatmedewerker 9 chatgesprekken met Madina gehad. Madina licht toe dat ze al wat hulpverlening achter de rug heeft en ze nog naar een therapeute gaat, samen met haar mama. Ze vindt het zeer moeilijk om in een face-to-face gesprek al haar zorgen, gedachten en gevoelens te benoemen. Op de chat lukt het haar beter om zichzelf kwetsbaar op te stellen. Snel schatten we bij *Nupraatikerover.be* in dat Madina nood heeft aan intensieve ondersteuning. We krijgen de toestemming om contact op te nemen met haar therapeute en ondersteunen Madina via de chat in het vertellen van het hele verhaal aan de hulpverlening. Zo bereiden we tijdens de chatgesprekken de thema's voor die Madina met haar therapeut wil bespreken. Vanwege het anonimiekader in de chatbox durft Madina zichzelf meer te tonen. Deze inkijk heeft de offline hulpverlening geholpen om dichter bij de jongere te gaan staan en haar standpunt beter te begrijpen.

Begin mei vertelt Madina in een chatgesprek dat ze van huis is weggelopen na een nieuw agressie-incident. Ze is beginnen fietsen, weet niet waar ze is en ook niet waar ze heen moet. Ze is bang om terug naar huis te gaan en wil hulp. Op vraag van Madina nemen we contact op met de politie, die haar langs de kant van de weg vindt. Vervolgens werd crisisopvang en -begeleiding ingeschakeld. Na een intensief crisistraject met Madina en haar beide ouders, wordt de stap gezet richting een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. In het laatste chatgesprek geeft Madina aan dat ze dankbaar is voor haar traject bij *Nupraatikerover.be*. Op haar donkerste dagen hadden we naar haar geluisterd en haar perspectief geboden. Madina weet niet wat de toekomst voor haar en haar gezin zal brengen, maar ze koestert opnieuw een beetje hoop.

Kayla Depestel

Nupraatikerover.be in 2020

Team *Nupraatikerover.be*

Erik Van Dooren	Directeur
Ilse Van Campenhout	Coördinator, beantwoorder, psycholoog
Karolien François	Beantwoorder, orthopedagoog
Evi Verdoodt	Beantwoorder, psycholoog
Stefanie De Meyer	Beantwoorder, psycholoog
Yasmina El Amrani	Beantwoorder, psycholoog
Matthijs Waumans	Beantwoorder, psycholoog
Kayla Depestel	Beantwoorder, psycholoog
Eden Venneman	Beantwoorder, maatschappelijk werker

914 chatgesprekken in 2020

+52%

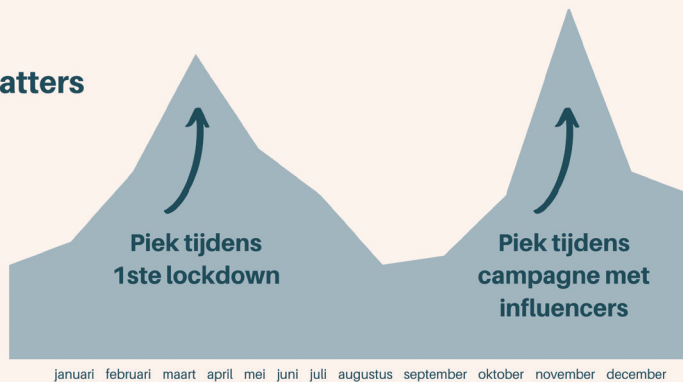
tegenover 2019

84% vrouwelijke chatters

nu praat ik erover

Nieuwe chatters in 2020:

Gemelde problematieken:

35%

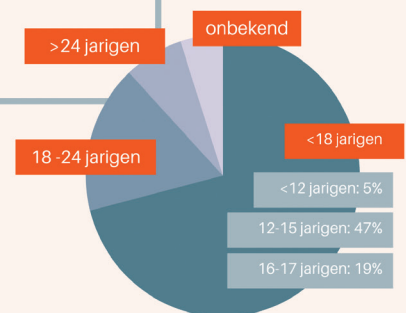
seksueel geweld

22%

emotionele
mishandeling
en verwaarlozing

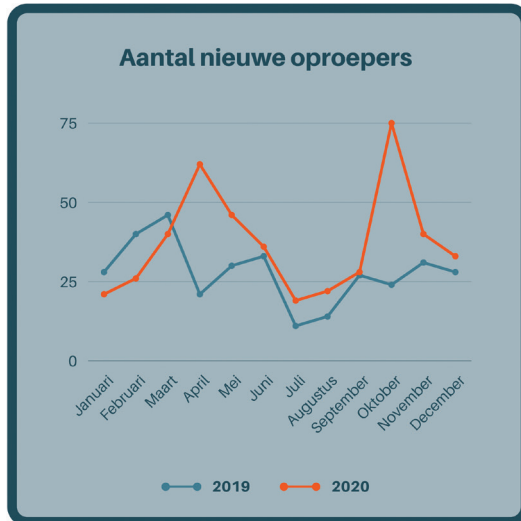
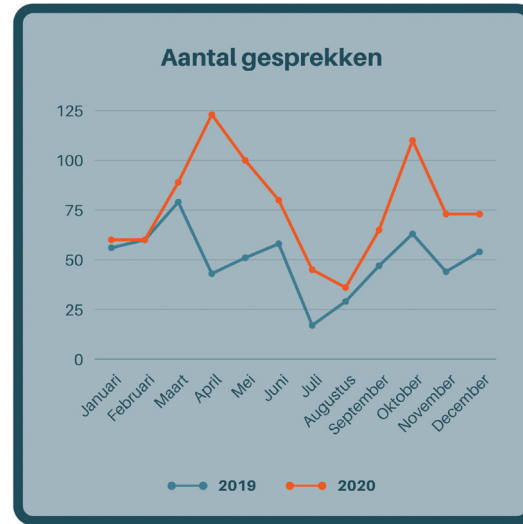
20%

fysieke
mishandeling
en verwaarlozing

Nupraatikerover.be in cijfers

De groei van de voorbije jaren zette zich door in 2020. We voerden in totaal **914 chatgesprekken**, een stijging met 52% in vergelijking met 2019. We presenteren hier ook de cijfers per maand, aangezien we een duidelijk verband zien tussen zowel de coronamaatregelen en het voeren van campagnes enerzijds en het aantal gesprekken anderzijds.

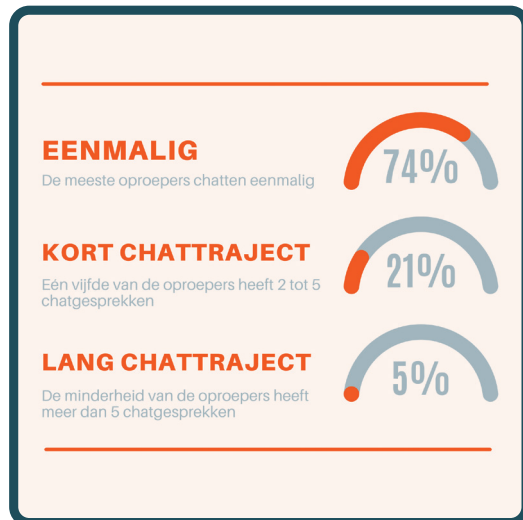
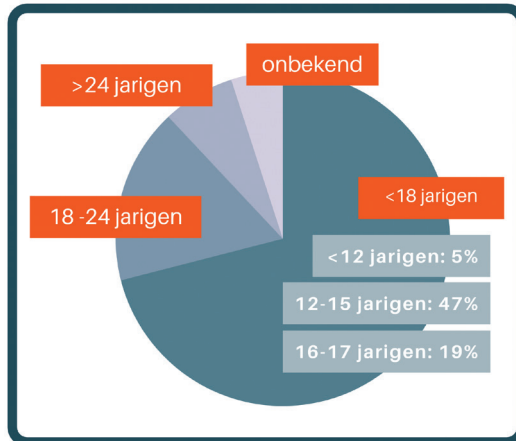
Niet alleen het aantal gesprekken steeg, maar ook het aantal nieuwe oproepers. We eindigden 2020 met 448 nieuwe oproepers, dit is een stijging van 35% in vergelijking met 2019. Analyse van de hits op de chatknop en aantal oproepers in de wachtrij leert ons dat niet alle jongeren binnen geraken en aldus een gesprek krijgen.

April, mei en oktober waren de meest drukke maanden van 2020. In april en mei was dit duidelijk gerelateerd aan de coronamaatregelen en de sluiting van de scholen. Dankzij campagnes op sociale media, radio-interviews en versterkte samenwerkingen vonden jongeren de weg naar de chatbox. In het najaar van 2020 voerden we opnieuw zelf een campagne en gezien het succes van de vorige keren kozen we opnieuw voor influencers. Verder in dit jaarverslag kan u meer lezen over deze campagne.

Net zoals de voorbijaande jaren waren het vooral vrouwelijke oproepers die de weg naar *Nupraatikerover.be* vonden. In 2020 was 84% van de oproepers vrouwelijk, 14% mannelijk, 0,5% identificeerde zich als 'anders' en 1,5% was onbekend.

Op het vlak van leeftijd zien we het grootste aandeel bij onze doelgroep, nl. minderjarigen. Meer dan 70% is minderjarig. Jongvolwassenen blijven een aanzienlijk deel uitmaken van de oproepers: de groep 18-25-jarigen behelsde 17% in 2020.

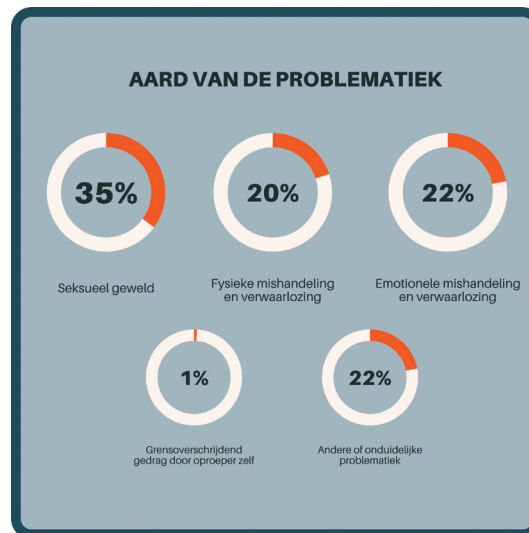
Nupraatikerover.be bereikt vooral slachtoffers zelf: 87% van de oproepers kwam met een vraag voor zichzelf. Met de andere oproepers hadden we voornamelijk een eenmalig gesprek. Ze kregen tips en advies om bijvoorbeeld een leeftijdsgenoot te helpen of werden doorverwezen naar 1712 wanneer ze kindermishandeling wilden melden.

Met 74 % van de oproepers hadden we een eenmalig gesprek. Dit ligt in de lijn van vorig jaar. We hadden met 21% van onze oproepers twee tot vijf gesprekken. De overige 5% behelst de langdurige trajecten, nl. meer dan vijf gesprekken.

Zoals steeds is het belangrijk te vermelden dat deze cijfers gebaseerd zijn op de informatie die we van de oproepers krijgen. Deze kan dus meestal niet getoetst worden aan de realiteit. Zo zijn er oproepers waarvan we sterk vermoeden dat ze eerst eens komen 'aftasten' op de chatbox en nadien met een andere nickname terugkomen.

Wanneer we de gemelde problematieken onder de loep nemen, zien we een aantal verschuivingen. Het meest opvallende is de stijging van het aantal gesprekken over fysieke mishandeling en verwaarlozing (20% in 2020, tegenover 12% in 2019). Ook het aandeel emotionele mishandeling en verwaarlozing nam licht toe (22% i.v.m. 18% vorig jaar). Globaal kunnen we stellen dat we een impact zien van de coronacrisis en de maatregelen die ermee gepaard gingen op de problematieken op de chat. Jongeren brachten veel meer tijd thuis door en het geweld in deze thuiscontexten nam toe. We kregen minder jongeren op de chat die het hadden over seksueel geweld door een onbekende of in een andere context dan thuis of school. Het aandeel 'andere of onduidelijke' problematiek nam af in 2020, maar bleef wel nog een groot deel van de oproepen vertegenwoordigen. Deze categorie behelst diverse thema's; zoals pestproblematiek, vragen over seksualiteit, schoolse problemen,... Ook hier kunnen we vaak een waardevol aanbod tegenoverstellen door deze jongeren door te verwijzen naar een informatieve website of bijvoorbeeld een chatlijn die meer aansluit bij hun vraag. Zo kunnen we hen een positieve ervaring bieden met online hulp en vergroot de kans dat ze *Nupraatikerover.be* later zelf opnieuw bezoeken indien nodig of de chatbox onder de aandacht brengen van hun leeftijdsgenoten.

Nupraatikerover.be in verbinding

Samenwerking en zoeken naar manieren om met elkaar in verbinding te komen waren meer dan ooit nodig in 2020.

Chat na seksueel geweld	Uitwisseling van ervaringen, good practices en opstart van de gesprekken rond de inbedding van deze chat in een samenwerking tussen 1712 en <i>Nupraatikerover.be</i>
Onlinehulp Uitwisselingsplatform (OHUP)	Platform over onlinehulpverlening met als doel om via uitwisseling van ervaringen en thematisch bespreken van actuele vragen de kwaliteit van onlinehulpverlening van de ledenorganisaties te verbeteren, te verdiepen en te verruimen. Daarnaast worden de ontwikkelingen binnen de software, SIT, hier opgevolgd
1712-chat	Gezien de overlapping van de doelgroep is een goede afstemming met 1712 noodzakelijk. De doorverwijzingen naar elkaar worden geëvalueerd, er vond een kennismakingsmoment tussen de huidige teams plaats en een intervisiemoment opgezet (met vervolg in 2021)
Watwat	<i>Nupraatikerover.be</i> is partner van Watwat. <i>Nupraatikerover.be</i> biedt inhoud aan rond de thema's seksueel geweld en mishandeling. Deze werden afgestemd op coronamaatregelen. Jongeren kunnen vanuit deze artikels doorklikken naar de website, iets wat in 2020 meer dan voorgaande jaren gebeurde.
Awel	Doorverwijzing en inhoudelijke samenwerking
CLB-chat	Vorming rond chathulp bieden in geval van verontrusting en opzetten samenwerkingsafspraken

Een aantal samenwerkingen en projecten lichten we graag nog verder toe.

Nupraatikerover.be en Awel

Nupraatikerover.be en Awel hadden al langer de afspraak om jongeren in geval van verontrusting zo naadloos mogelijk door te verwijzen. In 2020 werd er ook op andere manieren samengewerkt. Tijdens de eerste lockdown ontstond er tussen verschillende diensten (waaronder VECK en Child Focus) de idee om een campagne te ontwikkelen specifiek gericht naar jongeren. Er werd voor gekozen om één brede hulplijn naar voor te schuiven, nl. Awel. *Nupraatikerover.be* werkte op de achtergrond mee aan deze spot en was daarnaast beschikbaar voor de vrijwilligers van Awel voor coaching en advies bij chatgesprekken over mishandeling en misbruik. Het percentage chatgesprekken over mishandeling steeg ook bij Awel tijdens deze periode. Er vonden twee supervisiemomenten plaats

met vrijwilligers om deze casussen te bespreken. De webinar die *Nupraatikerover.be* hield in 2019 werd beschikbaar voor hen gemaakt en er werden tips gebundeld voor de vrijwilligers om mee te nemen in deze chatgesprekken.

Nupraatikerover.be en CLB-ch@t

Oproepers werden in beide richtingen al onderling verwezen tussen beide hulplijnen. Toch was er nog geen formele samenwerking tussen *Nupraatikerover.be* en CLB-ch@t. Deze startte in 2020 met de vraag van CLB-ch@t om een webinar te voorzien voor hun chatters. Deze werd in nauwe samenwerking opgesteld om zo aan te sluiten op de vragen en noden van CLB-ch@t. Er namen 130 deelnemers deel aan dit online vormingsmoment. In dit vormingspakket voorzagen we ook een brochure zodat deelnemers deze achteraf konden doornemen. Aangezien CLB-ch@t in 2021 ook van start ging met de SIT-tool, werden voorbereidingen getroffen om naar elkaar te kunnen doorverwijzen via de software.

Website

Het doelpubliek van *Nupraatikerover.be* verandert snel en ook de digitale wereld kent veel veranderingen. Het was dan ook tijd om onze website en ons logo in een nieuw jasje te steken. We wilden dit project participatief aanpakken en onze doelgroep bevragen. Er werd een avond met Cachet vzw georganiseerd en we konden langsgaan in de Zonnewijzer voor het houden van een focusgroep. We vroegen de mening van de jongeren over de toenmalige website en peilden naar hun aanbevelingen voor een nieuwe site. Met deze feedback, gecombineerd met onze ervaringen trokken we naar de webmaster en kwamen we tot een frisse nieuwe website met aandacht voor verhalen van slachtoffers. Een aantal medewerkers kreeg opleiding in de software achter het programma, zodat we zelf snel aanpassingen kunnen doorvoeren.

Sociale media en campagnes

We waren met z'n allen meer dan ooit online in 2020 en social media zijn niet meer weg te denken uit onze leefwereld. Onze Facebookpagina zetten we in om de bredere maatschappij te bereiken en mensen wakker te schudden rond dit thema zodat de inhoud gedeeld wordt en onze naam aan bekendheid wint. Op Instagram richten we ons specifiek tot onze doelgroep door de vorm en inhoud op jongeren te richten. We werkten in 2020 een aantal verhalen uit waarin we psycho-educatieve elementen verwerkten.

“Voor mij is een post geslaagd als die de mensen recht in het hart weet te raken en van daaruit ook veel gedeeld wordt. Dan weet je dat die woorden en beelden nagels met koppen slaan en dat je de essentie van onze boodschap in één beeld of één zin hebt weten vatten.”

Stefanie De Meyer

In oktober 2020 voerden we een campagne in samenwerking met een communicatiebedrijf. JustNicolas, Ryan Debacker en JustJade brachten *Nupraatikerover.be* onder de aandacht op YouTube en Instagram. Er werd bewust gekozen voor twee mannelijke influencers met een groot aandeel jongens onder hun volgers om ons deze keer specifiek tot hen te richten. We zagen echter na de posts van de jongens weinig extra mannelijke volgers naar de chatbox komen. Dit was opmerkelijk, aangezien de posts wel het verwachte bereik haalden (bv. 20.000 views op YouTube van de video van JustNicolas). In de toekomst zullen we verder onderzoeken en verder nadenken hoe we jongens beter kunnen bereiken en wat hen tegenhoudt om te komen chatten. Er kwam een grote instroom van nieuwe oproepers na de video van Jamie-Lee-Six. Zij heeft veel tienermeisjes onder haar volgers, en deze voelen zich duidelijk aangesproken door het aanbod van de chatbox. Oproepers wiens vraag niet helemaal aansluit bij het aanbod van *Nupraatikerover.be* (denk aan vragen over verliefdheid, eerste keer seks, seksuele geaardheid,...) worden beluisterd en zorgzaam doorverwezen naar een informatieve site of een andere brede hulplijn.

Eind 2020 werd een nieuwe campagne voorbereid om uit te rollen in februari-maart 2021. We lieten ook gadgets drukken met het logo van *Nupraatikerover.be*. We kozen voor duurzame gadgets, nl. balpennen, powerbanks en drinkflessen. Een aantal van deze gadgets werd reeds verspreid. Voor de brede verspreiding wachten we echter tot het moment wanneer we onze doelgroep opnieuw kunnen ontmoeten.

Masterproef

Een eerste masterproef gebaseerd op geanonimiseerde chatgesprekken bij *Nupraatikerover* werd gerealiseerd door Isabelle Van Damme en haar promotor Prof. Dr. Johan Vanderfaillie in samenwerking met de VUB met als titel “CHAT HET VAN JE AF. Onderzoek naar de kwaliteit van de chatbox *Nupraatikerover.be* voor jonge slachtoffers van seksueel misbruik”. Geanonimiseerde gesprekken werden inhoudelijk geanalyseerd volgens een proces- en diepteanalyse. Uit deze analyse bleek dat we sterk scoorden op vlak van gemeten kwaliteit in de openings- en verkenningfase. De onderzoekster formuleerde een aantal aanbevelingen in de bewegings- en afsluitfase.

In 2021 zullen er twee nieuwe masterproeven opstarten; een eerste zal een behoefteonderzoek bevatten bij de bezoekers van de chatbox en een tweede zal het effect nagaan van protocollering op de ervaren kwaliteit van het gesprek zowel bij de oproeper als de beantwoorder.

Nupraatikerover.be blikt vooruit

Naast een samenwerking met de VUB, zullen we ook investeren in een samenwerking met Arteveldehogeschool om nog verder te werken aan het verbeteren van de kwaliteit van onze hulpverlening. We hebben een aantal ideeën die we verder wensen uit te werken, zoals het starten van een buddywerking. Het doel van deze buddywerking is om oproepers die in een chattraject zitten met *Nupraatikerover.be* ook in contact te brengen met een ervaringsdeskundige.

We blijven natuurlijk verder inzetten op het bereiken van onze doelgroep via campagnes. Een student grafische vormgeving zal in het kader van een bachelorproef een campagne rond emotionele mishandeling voor ons uitwerken.

Verder zal in 2021 gestart worden met de vervolgtrajecten binnen de chat na seksueel geweld. Dit zullen we grondig voorbereiden met de huidige equipe van de chat na seksueel geweld en de 1712-collega's.

We kijken er naar uit om u tijdens de volgende editie van dit jaarverslag een eerste weerslag van deze projecten te bezorgen.

Dankwoord

VK Brussel ontvangt een enveloppesubsidiëring van Opgroeien. Daarnaast maakt de bijkomende financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschapscommissie het mogelijk om extra inspanningen te doen ten aanzien van de complexe realiteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. VK Brussel dankt het departement van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de subsidiëring van Nupraatikerover.be. We danken alle organisaties, collega's en sympathisanten die ons op velerlei manieren hielpen om kinderen een betere en veiligere wereld te bieden.

Tot slot gaat onze dank uit naar alle kinderen, jongeren, ouders, gezinnen die wij het afgelopen jaar hebben ontmoet. We danken hen voor het vertrouwen dat ze in ons durfden stellen en voor de moed die ze getoond hebben. Voor het naleven van de coronamaatregelen op onze dienst en hun bereidwilligheid om gesprekken te voeren met mondmaskers op of online, zodat we onze dienstverlening konden blijven garanderen. We danken hen ook omdat ze ons hebben uitgedaagd te blijven zoeken naar verbinding en om te blijven bijleren en groeien als hulpverleners.

Opgroeien

VERTROUWENSCESTRUM
KINDERMISHANDELING

Saintelettesquare 17
1000 Brussel
T: 32 (0)2 669 40 50
F: 32 (0)2 669 40 51
E: info@vkbrussel.be
www.verteuouuenscentrum-kindermishandeling.be

nu
praatik
erover

Saintelettesquare 17
1000 Brussel
T: 32 (0)2 669 40 50
F: 32 (0)2 669 40 51
E: info@nupraatikerover.be
www.nupraatikerover.be

Rekeningnummer: BE48 3630 5021 5627 (giften vanaf €40 zijn fiscaal aftrekbaar)